

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH W KONINIE
АКАДЕМІЯ ПРИКЛАДНИХ НАУК У КОНІНІ
UNIWERSYTET NARODOWY W UŻHORODZIE
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
POŁUDNIOWO-WSCHODNI INSTYTUT NAUKOWY W PRZEMYSŁU
ПІВДЕННО-СХІДНИЙ НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ У ПЕРЕМИШЛІ
ХЕРСОНСЬКИЙ ФАКУЛЬТЕТ ОДЕСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ
CHERSONSKI WYDZIAŁ ODESKIEGO UNIWERSYTETU
SPRAW WEWNĘTRZNYCH

**ROZWÓJ NOWOCZESNEJ EDUKACJI I NAUKI –
STAN, PROBLEMY, PERSPEKTYWY
TOM XIV: WYMIARY ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU
W TEORII I W PRAKTYCE**

**Pod redakcją:
Jan Grzesiak, Ivan Zymomyra, Vasyl Ilnytskyj**

**РОЗВИТОК СУЧАСНОЇ ОСВІТИ І НАУКИ:
РЕЗУЛЬТАТИ, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ
TOM XIV: ВИМІРИ СТАЛОГО РОЗВИТКУ
В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ**

**За редакцією:
Ян Гжесяк, Іван Зимомря, Василь Ільницький**

Konin – Użhorod – Przemyśl – Cherson
2023

Конін – Ужгород – Перемишль – Херсон
2023

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
Р 64

Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи. Том XIV: Виміри сталого розвитку в теорії та практиці / [Ред.: Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький]. Конін – Ужгород – Перемишль – Херсон: Посвіт, 2023. 188 с.

Rozwój nowoczesnej edukacji i nauki – stan, problemy, perspektywy. Tom XIV: Wymiary zrównoważonego rozwoju w teorii i w praktyce / [Red.: J. Grzesiak, I. Zymomyra, W. Ilnytskyj]. Konin – Užhorod – Przemysł – Chersoń: Poswit, 2023. 188 s.

ISBN 978-617-8003-18-0

Видання містить матеріали, що лягли в основу доповідей XIV-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Розвиток сучасної освіти і науки: результати, проблеми, перспективи». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях педагогіки, психології, мовознавства та літературознавства, мистецтвознавства, історичних, суспільних та природничих наук, туризму, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Kolegium redakcyjne:

dr hab., prof. **J.Grzesiak**; dr hab., prof. **I.Zymomyra**; dr hab., prof. **M.Zymomyra**; dr hab., prof. **V.Halunko** (executive editor); dr hab., prof. **W.Ilnytskyj**; dr hab., prof. **J.Kuzmenko**; dr hab., prof. **O.Dobrowolska**; dr hab., prof. **T.Mishenina**; dr hab., prof. **K.Nowakowska**; dr hab., prof. **O.Newmerżycka**; dr hab., prof. **A.Peczarskyj**; dr **H.Wojciechowska**; dr **R.Żowtani**; dr **O.Zymomyra**.

Redakcyjna kolegia:

д-р габ, проф. **Я.Гжесяк**; д-р філол. н., проф. **І.Зимомря**; д-р філол. н., проф. **М.Зимомря**; д-р юрид. н., проф. **В.Галуцько** (відповідальний секретар); д-р іст. н., проф. **В.Ільницький**; д-р пед. н., проф. **Ю.Кузьменко**; д-р філол. н., проф. **О.Добровольська**; д-р пед. н., проф. **Т.Мішеніна**; д-р габ, проф. **К.Новаковська**; д-р пед. н., проф. **О.Невмержицька**; д-р філол. н., проф. **А.Печарський**; д-р **Г.Войтєховська**; канд. філол. н., доц. **Р.Жовтані**; канд. філол. н., доц. **О.Зимомря**.

Recenzenci:

dr hab., prof. Zenon Jasiński
dr hab., prof. Ihor Dobriański

Рецензенти:

д-р габ., проф. Зенон Ясінський
д-р педагогічних наук, проф. Ігор Добрянський

ISBN 978-617-8003-18-0

© Я. Гжесяк, І. Зимомря, В. Ільницький, 2023
© Посвіт, 2023

Куценко І. Дискусія як метод формування комунікативних навичок майбутніх морських спеціалістів.....	
Марушко Л. Індивідуалізація у підготовці майбутніх учителів природничих спеціальностей.....	
Obikhod I., Zakordonets N., Klymenko A. Lerner- und Lehrerrolle bei der Bewertung im Lernprozess.....	
Олефіренко М. Сутність поняття критичного мислення в сучасній педагогіці.....	
Петренко Л., Кокарєва А. Навчальна практика як умова формування професійної компетентності STEM-освіти.....	
Редько В. Компетентнісно орієнтоване навчання іншомовного спілкування учнів закладів загальної середньої освіти як феномен освітнього іншомовного комунікативного середовища.....	
Ремех Т. Актуальні питання викладання суспільствознавчих предметів і курсів у закладах загальної середньої освіти.....	
Rudyk O., Gorbachuk O., Levchuk P., Tsimar V. Formation of professional training of automobile profile specialists.....	
Sidun L., Devitska A. Socio-cultural competences in intercultural communication.....	
Стойка О. Цифровізація професійної діяльності вчителів в Україні.....	
Turchenko V. Gamification of foreign languages teaching in higher education.....	
Tsyganenko O. The Essence of the Communicative Approach of Teaching English to Students.....	
Черняк С. Літературно-педагогічна спадщина А.С. Макаренка в контексті розвитку освітньо-педагогічного прогнозування в Українській Соціалістичній Радянській Республіці (30-ті роки ХХ століття)	
Шелестова Л., Козаченко О. Інноваційна технологія розвитку і навчання дошкільників «Математика навколо нас»	

ФІЛОЛОГІЯ. СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ

Бокшань Г. Міфологізація мотиву свободи у збірці есеїв Ольги Токарчук «Czuly narrator»	
Драбов Н. Деякі особливості процесу усного перекладу та культура мовлення.....	
Есенова Е. Види лексичної інтерференції.....	
Zyomrya I. The Phenomenon of Intercultural Dialogization in German-Language Literature.....	
Лях Т. Танець як маркер метафізичного в українській новелі ХХ століття.....	
Малинка Ю. Вивчення англійської мови як засобу формування комунікативної компетентності у студентів.....	

Ірина КУЦЕНКО
(Херсон, Україна)

**ДИСКУСІЯ ЯК МЕТОД ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК
МАЙБУТНІХ МОРСЬКИХ СПЕЦІАЛІСТІВ**

Сьогодні міжкультурна комунікація стає невід'ємною часткою сучасного морського фахівця. Зважаючи на особливості професійної діяльності морських спеціалістів, знання англійської мови та міжкультурних особливостей стає обов'язковим.

Виконання такого складного завдання підготовки безпосередньо пов'язане з правильно підбраною методикою навчання, навчально-методичними матеріалами, бажанням студента розвиватися і навчатися і, безумовно, професійними компетенціями викладача.

Дослідниця Н. Терентьєва вважає, що однією з найважливіших проблем викладання англійської мови за професійним спрямуванням є навчання говорінню. Саме говоріння – невід'ємна частина у процесі вивчення іноземних мов. Головна його мета – створення умов для розкриття комунікативної функції мови та наближення процесу навчання до реальних умов судна та змішаного екіпажу, що підвищує мотивацію до вивчення іноземної мови [2, 38]. Якщо умови процесу говоріння некомфортні чи несприятливі, то в студентів виникають труднощі. Залученню студентів до усної комунікації чудово допомагає дискусія. Саме тому дедалі більше викладачів віддає перевагу таким активним методам навчання.

У такому контексті такий метод як дискусія може бути основою для формування комунікативних навичок майбутнього морського спеціаліста. За Модельним курсом з морської англійської мови дискусія – обговорення питання, проблеми; різновид спору, спрямованого на досягнення істини та використовує лише коректні прийоми ведення обговорення [3]. Однією з цілей дискусії є глибоке розуміння аспектів того чи іншого питання. Завдяки дискусії студенти, особливо на старших курсах із певним досвідом після практики на судні, можуть досить повно проаналізувати інформацію, висловити свою думку з того чи іншого питання, почути, зрозуміти та проаналізувати аргументи та думку своїх опонентів.

У процесі дискусії учасники повинні обговорювати проблеми публічно чи вільно обмінюватися знаннями, думками, ідеями зі спірних питань. Її суттєвою особливістю є поєднання діалогу-обговорення та обговорення-зіткнення різних точок зору та позицій.

Воно характеризується активною взаємодією студентів один з одним та інтенсивним, особистісно-спрямованим навчанням з боку викладача. Важливість дискусії в тому, що вона показує, наскільки добре група розуміється на даній проблемі.

Будь-яке обговорення, як правило, відбувається у три етапи:

1. Постановка проблеми;
2. Вирішення цієї проблеми;
3. Підбиття підсумків.

Дослідниця В. Приміна описує перший етап як адаптацію учасників один до одного, за допомогою чого можна сформулювати проблему, цілі зустрічі, регламент та правила дебатів. Другий етап передбачає виступ учасників, їх відповіді на запитання, збирання якнайбільшої кількості ідей, пропозицій, придушення викладачем особистих амбіцій учасників дискусії та відхилення від обговорення тем. І третій етап – це аналіз результатів обговорення, узгодження думок та поглядів, спільне формулювання рішень та їхнє прийняття. Під час обговорення студенти можуть або доповнювати один одного або протистояти один одному [1, 169].

Тип обговорення, вибраний викладачем, залежно від поставленого ним завдання, може бути поєднанням різних типів дискусій (класична дискусія, експрес-дискусія, текстова дискусія, обговорення проблеми, рольова гра, круглий стіл).

Переваги дискусії полягає в тому, що обговорення протягом короткого періоду часу дає можливість викладачеві моделювати реальні проблеми на судні, розвивати у студентів здатність слухати та ділитися з іншими учасниками своїми думками, взаємодіяти та аналізувати реальну ситуацію, відокремлювати важливе від неважливого.

Таким чином, дискусія дає можливість зрозуміти та оцінити різноманітність існуючих поглядів на будь-яку проблему, провести всебічний аналіз кожного з них, заслухавши індивідуальну думку кожного учасника дискусії на цю тему. Така форма роботи зі студентами морських навчальних закладів, особливо на старших курсах є дуже важливою та продуктивною, оскільки в ході дискусії вони набувають комунікативних навичок, необхідних їм для подальшого професійного становлення.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пріміна Н. Методика навчання читання англomовної професійної документації курсантів морських закладів вищої освіти: результати педагогічного експерименту. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія: Педагогіка*. Тернопіль, 2017. № 4. С. 168–175.
2. Терентьева Н. О. Развитие высшей морской освіти Украины в контексте тенденций развития высшей освіти. *Наукова скарбниця Освіти Донеччини*. 2018. № 2. С. 38–42.
3. Maritime English Model Course 3.17. London: International Maritime Organization, 2000. URL.: <http://www.marifuture.org//IMONewModelCourseMaritimeEnglish.pdf> (дата звернення 15.04.2019).